

We Lwowie, dnia 5. października 1909.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu oddziałów: conceptowego, rachunkowego, kasowego i manipulacyjnego.

Wysoki Sejmie!

Stały i bardzo szybki w ostatnich latach rozwój wszystkich gałęzi administracji krajowej sprawia, że ta administracja z dotychczasowymi siłami nie może bez ujmy dla prawidłowego biegu spraw sprostać wzrastającym gwałtownie wymaganiom.

Rzeczą tą zajął się co do pojedynczych oddziałów służby Wysoki Sejm na ostatniej swej kadencji, a Wydział krajowy stosując się do uchwał Sejmu w przedmiocie powiększenia sił conceptowych, rachunkowych, kasowych i manipulacyjnych, uchwał powziętych na posiedzeniu 16. września 1907 i przy rozprawach nad Rubr. II. budżetu na rok 1908 zbadał wszechstronnie odnośne warunki i postanowił nie ograniczyć się do kategorii spraw i osób w powyższych uchwałach wymienionych, ale zaproponować odpowiednie pomnożenie sił wnet we wszystkich działach administracji krajowej. W rezultacie tego przedłożył Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi 5 odrębnych wniosków, a mianowicie wniosek odnoszący się do: 1) biura melioracyjnego, 2) oddziału techniczno-drogowego, 3) biura kolejowego, 4) urzędów pośrednictwa pracy, wreszcie 5) wniosek dotyczący się całego oddziału conceptowego, rachunkowego, kasowego i manipulacyjnego, który to wniosek jest przedmiotem niniejszego sprawozdania. Wykazany w przedłożeniu Wydziału cyfrowo wzrost agend wymienionego pod 5) oddziału służby, konieczność większej i dokładniejszej jak dotychczas kontroli gospodarki Rad powiatowych i gmin miejskich, niemniej konieczność punktualnego realizowania rachunków szpitali prowincjonalnych usprawiedliwiają najzupełniej wnioski mające na celu powiększenie tego etatu. Powiększenie to ma także na celu umożliwienie szybszego awansu zasługującym na to urzędnikom, a tem samem zachęcenie ich do tem wydatniejszej pracy i pozyskanie dla służby krajowej utalentowanych młodych

sił, do czego administracya krajowa ze względu na przeprowadzone w ostatnich latach znaczne polepszenie doli urzędników państwowych i pomnożenie etatu we wszystkich gałęziach administracyi państwowej wielką przywiązuje wagę.

Wniosek Wydziału krajowego obejmuje w oddziale koncepcyjnym 9 osób, w oddziale rachunkowym 10, w kasowym 1, w manipulacyjnym 8 osób.

Rozdział pomnożonych posad na rangi ma usunąć dotychczasowe nierówności w tej mierze i utworzyć prawidłowe stosunki awansowe.

Koszt roczny wynosić będzie 82.976 K.

Porównanie etatów innych krajów z tych oddziałów służby z etatem galicyjskim dowodzi, że wniosek Wydziału krajowego jest nadzwyczaj skromny. Do porównania z Galicyą nadają się najlepiej Czechy, kraj co do obszaru i do liczby ludności po Galicyi największy, a ze względu na środki komunikacyjne, wyższą oświatę i większy dobrobyt ludności do administrowania niezawodnie łatwiejszy. Budżet czeski za rok 1908 wykazuje w dziale koncepcyjnym 62 sił, w dziale rachunkowym 191, w dziale kasowym 18, w dziale manipulacyjnym 50 sił, podczas kiedy w budżecie galicyjskim na rok 1910, w którym w mowie będące wnioski Wydziału już są uwzględnione, znajdujemy w dziale koncepcyjnym tylko 48, w dziale rachunkowym tylko 83, w dziale kasowym tylko 13, w dziale manipulacyjnym tylko 29 sił.

Cyfry te przemawiają bardzo przekonująco. Są wprowadzić w budżecie galicyjskim przy każdym z powyższych działów służby preliminowane znaczniejsze ryczałty na siły pomocnicze i dyetaryuszy. Wiadomo jednak powszechnie, że takich sił do ważniejszych czynności, nawet manipulacyjnych, używać nie można, a zbytnia oszczędność objawiająca się przez używanie sił nieurzędniczych prowadzi najczęściej wielkie ujemy dla prawidłowego toku służby.

Wobec powyższego przedstawienia, komisya budżetowa przychyliła się jednomyślnie do wniosków Wydziału krajowego, mających na celu powiększenie personalu w czterech działach służby wyżej wymienionych.

Wydział krajowy, chcąc sobie zapewnić pozyskanie sił znakomicie ukwalifikowanych i wyjątkowo dzielnych, prosi nadto Wysoki Sejm o upoważnienie, aby mógł praktykantów koncepcyjnych, którzy złożyli egzamina prawnicze z odznaczeniem, pozostawali najmniej rok w służbie i przez ten czas jednorocznej służby znakomicie się aplikowali, mianować nadetatowo koncepcystami, nie obsadzając opróżnionych przez to posad praktykantów.

W komisyi budżetowej podniesiono, że nie zawsze praktykanci, którzy egzamina teoretyczne z odznaczeniem złożyli, są najlepszymi siłami urzędowymi. Wobec tego postanowiła komisya polecić odstąpienie od tego rekvizytu kwalifikacyi do zamianowania nadetatowo koncepcystą, a trzymanie się jedynie rekvizytu znakomitej jednorocznej aplikacyi w służbie. Do tego zapatrywania przychylił się też obecny na posiedzeniu J. E. Marszałek krajowy.

Na podstawie tego sprawozdania komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia etatu oddziału koncepcyjnego, rachunkowego, kasowego i manipulacyjnego.

II. Sejm powiększa dotychczasowy etat osób i płac:

a) *oddziału konceptowego* :

- o dwie posady radców w VI. randze,
- o jedną posadę wicesekretarza w VIII. randze,
- o dwie posady adjunktów w IX. randze,
- o dwie posady koncepistów w X. randze,
- o jedną posadę praktykanta z adjutem wyższem i
- o jedną posadę praktykanta z adjutem niższem;

b) *oddziału rachunkowego* :

- o dwie posady rewidentów w VIII. randze,
- o dwie posady adjunktów w IX. randze.
- o dwie posady oficyałów w X. randze,
- o dwie posady asystentów w XI. randze,
- o dwie posady aplikantów.

III. Sejm ustanawia w etacie kasy krajowej nową posadę aplikanta kasy krajowej z adjutem 1.200 K rocznie, po 3 latach służby na tej posadzie 1400 K, a po 5 latach 1600 K rocznie.

IV. Sejm ustanawia w etacie oddziału manipulacyjnego nową posadę zastępcy archiwisty w IX. randze urzędników krajowych, a nadto powiększa etat tego oddziału :

- o jedną posadę kancelisty w X. randze,
- o trzy posady pisarzy etatowych w XII. randze,
- i o trzy posady aplikantów.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby praktykantów konceptowych, którzy przynajmniej rok w służbie Wydziału krajowego pozostawali i w czasie tej służby znakomicie się aplikowali, mianował nadetatowo koncepistami, nie obsadzając wakujących po nich posad praktykantów.

Przewodniczący :

Piniński.

Sprawozdawca :

Witold Korytowski.

